

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok): I. polrok 2024

Gestor právneho predpisu: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu: Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Špecifikácia¹:

Internetový odkaz na ex ante štádium² hodnoteného právneho predpisu: -

Číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: -

Číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: -

Ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

² Bližšie informácie sú uvedené na str. 8 Metodického postupu pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí, ktorý tvorí prílohu tohto formuláru.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií:

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
36 (32)	JM 10.3 d)	Povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.	§ 15 ods. 2 písm. c) a § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	-	-	-

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante):

EX POST										EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
36 (32)	JM 10.3 d)	Povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.	§ 15 ods. 2 písm. c) a § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov	01.01.2010	kuriéri	-	-	2 416	-	-	-

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP:

Regulácia č. 36 (32): Povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.

Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:

Celková kvantifikácia *ex ante* nákladov pre reguláciu č. 36 (32) nebola vykonaná, nakoľko bola predmetná regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3 písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Ex post náklady podnikateľského prostredia boli vypočítané prostredníctvom *ex post* kalkulačky nákladov na základe informácií z verejne dostupných zdrojov (internetová sieť) a údajov poskytnutých podnikateľským subjektom X prostredníctvom vyplneného dotazníka. Náklady boli z dôvodu absencie údajov o počte dotknutých subjektov vyčíslené len na 1 podnikateľský subjekt.

Presné vyčíslenie počtu subjektov v dotknutej kategórii **nebolo možné** z viacerých dôvodov:

- **nedostupnosť údajov v registri odborne spôsobilých osôb** – regionálne úrady verejného zdravotníctva vedú register odborne spôsobilých osôb, ktoré sú držiteľmi osvedčenia o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a umiestnení potravín, pokrmov alebo nápojov na trh. V predmetnom registri však absentujú údaje o pracovnej kvalifikácii evidovaných osôb, čo limituje možnosti presného vyčíslenia dotknutých subjektov.
- **nedostupnosť relevantných štatistických údajov** – štatistický úrad nedisponuje údajmi o počte ľudí pracujúcich na pozícii kuriéra špecializujúceho sa výhradne na doručovanie jedla.
- **diverzifikácia trhu** – existencia rôznych druhov kuriérskych služieb, od spoločností doručujúcich široké spektrum tovarov (nielen jedlo), až po reštaurácie zamestnávajúce vlastných kuriérov.

Priame náklady:

Získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti je spojené s povinnosťou uhradenia správneho poplatku. Správny poplatok sa skladá z dvoch častí:

- a) poplatok za vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti (iba ak je potrebné vykonanie skúšky):**
 - listinné podanie: 30,00 €,
 - elektronické podanie: 15,00 €
- b) poplatok za vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti:**
 - listinné podanie: 20,00 €,
 - elektronické podanie: 10,00 €.

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti sa vydáva **na dobu neurčitú**.

Na základe vyššie uvedených údajov sme vypočítali priemerné náklady, pričom sme zohľadnili oba typy podaní (listinné a elektronické). Pri výpočte sme použili jednoduchý aritmetický priemer, vďaka čomu sme získali reprezentatívne hodnoty:

- poplatok za vykonanie skúšky odbornej spôsobilosti: 22,5 €,
- poplatok za vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti: 15 €.

Uvedená nákladová povinnosť je pre držiteľa osvedčenia jednorazová, preto bol pri výpočte použitý interval nepravidelne/jednorazovo.

Nepriame náklady:

V rámci analýzy nepriamych nákladov boli zohľadnené mzdové náklady podnikateľského subjektu X, ktorý od svojho vstupu na slovenský trh (obdobie štyroch rokov), vynaložil na kontrolu predmetných osvedčení približne 7 500 €, čo je v priemere 1 875 € ročne.

Administratívne (časové) náklady:

Podľa údajov z dotazníka strávi podnikateľský subjekt X kontrolou predmetných osvedčení v priemere 160 hodín ročne.

Čas, ktorý strávia záujemcovia o prácu kuriéra prípravou na skúšku, nebolo možné presne vyčíslieť. Ide totiž ide o silne individuálny a variabilný faktor podmienený rôznymi osobnostnými schopnosťami, predchádzajúcimi skúsenosťami a ďalšími osobnostnými črtami, čo znemožňuje jeho presnú kvantifikáciu.

Ex post náklady na 1 podnik. v €:

Náklady na jeden podnikateľský subjekt vypočítané prostredníctvom ex post kalkulačky predstavujú 2 416 €.

Je potrebné poznamenať, že z dôvodu kardinálneho rozdielu medzi odbornou a zdravotnou spôsobilosťou, neboli do výpočtov zahrnuté ekonomické a administratívne náklady spojené so zabezpečením zdravotnej spôsobilosti. V súlade s [§ 22 ods. 2](#) vyhlášky č. 585/2008 Z. z. sa zdravotná spôsobilosť preukazuje potvrdením o zdravotnej spôsobilosti, ktoré na základe lekárskej prehliadky vydáva lekár. Odborná spôsobilosť na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii alebo umiestnení na trh potravín, pokrmov alebo nápojov je súhrn teoretických vedomostí o požiadavkách na výrobu, manipuláciu alebo umiestnenie na trh potravín, pokrmov alebo nápojov podľa osobitných predpisov, ktoré musí spĺňať žiadateľ o overenie odbornej spôsobilosti. Odborná spôsobilosť sa podľa [§ 22 ods. 4](#) vyhlášky č. 585/2008 Z. z. preukazuje v závislosti od charakteru epidemiologicky závažných činností diplomom, vysvedčením vzdelávacích inštitúcií alebo osvedčením o odbornej spôsobilosti vykonávať epidemiologicky závažnú činnosť.

V kontexte expertného odhadu je nevyhnutné opätovne zdôrazniť individuálnosť a jedinečnosť každého prípadu, pre ktoré by vytvorenie univerzálneho vzorca na výpočet časovo presiahlo stanovenú dobu určenú na vykonanie ex post hodnotenia. Tvorba takéhoto vzorca by mohla zároveň viesť k nepresným a neobjektívnym výsledkom, pretože by nebrala do úvahy špecifické podmienky jednotlivých prípadov.

Uveďte zdroj počtosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):

Register odborne spôsobilých osôb: <https://www.uvzsr.sk/web/uvz/register>

Správne poplatky za získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti: https://www.uvzsr.sk/web/uvz/ks_340893

Uveďte dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post):

Na základe dôvodov uvedených vyššie nebolo možné vyčíslieť rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými nákladmi (ex post). Z dôvodu predloženia hodnotenej regulácie do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015 sa ex ante časť nevyplnila.

Uveďte vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch:

0

Uveďte dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:

Neboli zistené náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

Ako vecný gestor právneho predpisu regulácie č. 36 (32) zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. sme informáciu o začatí verejných ex post konzultácií oznámili na webovom sídle [Úradu verejného zdravotníctva SR](#). Informácia o začatí verejných konzultácií bola zároveň uverejnená aj na stránke [Ministerstva hospodárstva SR](#). Verejné konzultácie prebiehali od 10. apríla 2024 do 10. mája 2024. Počas tohto obdobia nás oslovil jeden subjekt, ktorý si želal zostať v anonymite.

Verejné ex post konzultácie:

- v trvaní od 10. apríla 2024 do 10. mája 2024,
- vykonané formou zaslania dotazníka e-mailom,
- zúčastnené podnikateľské subjekty:
 - podnikateľský subjekt X

Cielené ex post konzultácie:

- cielene oslovené podnikateľské subjekty:
 - Bolt Services SK s.r.o.; Bottova 2A, Bratislava - mestská časť Staré Mesto 811 09; IČO: 52 129 471,
 - Bistro.sk, s. r. o.; Bottova 2A, Bratislava - mestská časť Ružinov 811 09; IČO: 51 251 761,
 - Cyklokuriér Švihaj Šuhaj, s. r. o.; Prievozská 34, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 05; IČO: 46 939 903,
 - DoDo Services Slovakia s. r. o.; Bancíkovej 1/A, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 03; IČO: 51 885 191,
 - Donášková služba s.r.o.; Prievozská 34, Bratislava - mestská časť Ružinov 821 05; IČO: 48 009 156
- vykonané formou zaslania dotazníka e-mailom a osobne
- spätná väzba od cielene oslovených podnikateľských subjektov:
 - podnikateľský subjekt XY

Cielené ex post konzultácie so zástupcom podnikateľského subjektu XY sa uskutočnili prezenčne dňa 18. júna 2024 v čase od 13:00 hod. na Úrade verejného zdravotníctva SR. Na pracovnom stretnutí boli za Ministerstvo hospodárstva SR prítomní Mgr. Vicianová a Ing. Petrisko z odboru zlepšovania podnikateľského prostredia. Zápis zo stretnutia majú k dispozícii všetky zúčastnené strany stretnutia.

Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:

K právnej úprave regulácie č. 36 (32) zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. vzniesli účastníci konzultácií niekoľko pripomienok.

Súčasná právna úprava, na základe ktorej platí povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a umiestnení na trh potravín a pokrmov aj u kuriérov doručujúcich jedlo, vykazuje podľa účastníkov konzultácií značnú mieru neurčitosti. V rámci jednotlivých regiónov Slovenska sa totiž často stretávajú s rozdielnym prístupom úradov k regulácii činnosti kuriérov. Táto skutočnosť podľa nich zhoršuje právnu istotu a zvyšuje

komplexnosť podnikateľského prostredia, čo môže odrádzať potenciálnych záujemcov o prácu kuriéra.

Vzhľadom na epidemiologickú situáciu mala podľa účastníkov konzultácií predmetná regulácia opodstatnenie predovšetkým v období pandémie COVID-19, kedy doručenie kuriérom predstavovalo jednu z mála možností konzumácie pokrmov z reštaurácií. Za bežných podmienok, počas stabilnej epidemiologickej situácie však podľa nich nemá žiadnu pridanú hodnotu a predstavuje iba zbytočnú administratívnu záťaž, nakoľko kuriéri s pokrmom priamo nemanipulujú.

Účastníci konzultácií tiež poukázali na skutočnosť, že predmetná regulácia vstúpila do platnosti v roku 2007, teda v období, kedy donáškové služby a objednávanie pokrmov prostredníctvom rôznych digitálnych platforiem de facto neexistovali. Táto právna úprava preto podľa nich nereflektuje súčasné potreby a realitu dynamicky sa meniaceho trhu.

Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:

Nejednoznačné paragrafové znenie zákona: Paragrafové znenie regulácie č. 36 (32) je podľa účastníkov konzultácií pre laika plánujúceho stať sa kuriérom pomerne nezrozumiteľné. Pojem „uvádzanie potravín a pokrmov do obehu“ nie je dostatočne špecifikovaný, čo vyvoláva nejasnosti ohľadom toho, kto nesie zodpovednosť za uvedenie pokrmu do obehu – reštaurácia, ktorá kuriérovi jedlo odovzdáva alebo samotný kuriér. Potencionálnym záujemcom o prácu kuriéra tak často nie je jasné, či sa na nich vzťahuje povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti.

Finančné a administratívne zaťaženie: Súčasný paragrafový znenie predmetnej regulácie podľa účastníkov konzultácií zaťažuje potenciálnych záujemcov o prácu kuriéra finančne i administratívne. Okrem výdavkov spojených s poplatkami za vydanie osvedčenia strácajú uchádzači o prácu aj značné množstvo času prípravou na skúšku, pričom tento čas by mohli využiť oveľa efektívnejšie. Administratívne zaťaženie teda priamo ovplyvňuje ich pracovnú efektivitu a potenciálne zárobky. Zložité a časovo náročné procesy môžu potenciálnych záujemcov o prácu kuriéra odradiť, čoho následkom by mohol byť pokles pracovnej sily.

Dostatočná ochrana konečného spotrebiteľa: Pokrm sa počas celej doby prepravy nachádza v špeciálne upravených certifikovaných boxoch, ktoré spĺňajú všetky potrebné hygienické a izolačné kritéria. Kuriér nie je zapojený do prípravy a balenia jedla, a do priameho kontaktu s ním neprichádza ani počas prepravy na miesto určenia. V praxi sa účastníci konzultácií doposiaľ nestretli s prípadom prenosu ochorenia z kuriéra na klienta prostredníctvom doručeného jedla. Súčasný znenie regulácie predstavuje preto podľa nich zbytočnú komplikáciu, ktorá nemá žiadnu spoločensky pridanú hodnotu a opodstatnenie.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Vzhľadom na vyššie uvedené pripomienky navrhujú účastníci konzultácií prehodnotenie a zjednodušenie súčasnej právnej úpravy regulácie č. 36 (32) zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z.

Podľa účastníkov konzultácií je optimálnym riešením aktuálnej situácie zrušenie predmetnej povinnosti pre kuriérov doručujúcich jedlo a zavedenie explicitnej výnimky priamo do paragrafového znenia regulácie. Účastníci konzultácií sú presvedčení, že odstránenie tejto byrokratickej povinnosti prispeje k zlepšeniu podnikateľského prostredia, úspore času, nákladov a efektívnejšiemu využitiu zdrojov.

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Alternatívnym riešením je z pohľadu účastníkov konzultácií realizácia kurzov/školení, resp. samotného testovania prostredníctvom online platforiem pod záštitou zamestnávateľa. Tento postup by bol obdobný ako pri školeniach BOZP. Online školenia organizované samotným zamestnávateľom

by podľa účastníkov konzultácií prispeli k zvýšeniu flexibility, efektívnejšiemu využitiu pracovného času a rýchlejšiemu začleneniu nových zamestnancov do pracovného procesu.

V rámci konzultácií nám bolo predložených aj **n niekoľko príkladov z praxe v iných členských štátoch EÚ:**

Česká republika: Aktuálne platné právne predpisy neukladajú kuriérom manipulujúcim s jedlom povinnosť mať odbornú spôsobilosť na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Rovnako od 01. júla 2023 nie sú v dôsledku novelizácie zákona č. 258/2000 Sb. o ochrane verejného zdravia zamestnanci vykonávajúci prácu v potravinárskej prevádzke povinní disponovať potvrdením o zdravotnej spôsobilosti.

Rumunsko: Kuriéri doručujúci jedlo nemajú zákonnú povinnosť mať odbornú spôsobilosť na vykonávanie epidemiologicky závažných činností. Obdobne ako v Českej republike, aj v Rumunsku platí, že zamestnanci pracujúci v potravinárskom sektore nemusia disponovať potvrdením o zdravotnej spôsobilosti.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Návrh účastníkov konzultácií podľa nás reflektuje potrebu zjednodušenia súčasného regulačného rámca, nakoľko aktuálne platné legislatívne požiadavky môžu byť pre efektívne fungovanie trhu s doručovaním jedál prekážkou. Súhlasíme s názorom, že zrušenie predmetnej povinnosti pre kuriérov doručujúcich jedlo a zavedenie explicitnej výnimky priamo do paragrafového znenia regulácie by prispelo k zníženiu administratívnej záťaže, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k efektívnejšiemu využitiu ľudských a finančných zdrojov. Implementácia takejto zmeny má podľa nás potenciál priniesť značné benefity bez kompromitovania kvality poskytovaných služieb a bezpečnosti spotrebiteľov.

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Účastníci konzultácií navrhujú, aby realizácia kurzov/školení, resp. samotného testovania, prebiehala prostredníctvom online platforiem pod záštitou zamestnávateľa.

Úrad verejného zdravotníctva SR ako vecný gestor zákona č. 355/2007 Z. z. vníma návrh predložený účastníkmi konzultácií ako realistický a realizovateľný. Pri správnej implementácii môže byť toto alternatívne riešenie rovnako účinné ako súčasné formálne skúšky organizované regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva.

Nakoľko počas prepravy na miesto určenia kuriéri manipulujú s potravinami, je nevyhnutné zabezpečiť, aby boli v oblasti hygieny a epidemiologickej bezpečnosti náležite vyškolení. Preto považujeme za dôležité, aby interné školenia prebiehali pod dohľadom vedúceho zamestnanca, ktorý má osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii a umiestnení na trh potravín a pokrmov. Toto alternatívne riešenie podľa nás zabezpečí dodržanie nevyhnutných hygienických štandardov a zároveň prispeje k zníženiu administratívnej záťaže.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP.

Regulácia č. 36 (32): Povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.

Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?

Primárnym dôvodom prijatia regulácie č. 36 (32) zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. bola potreba zabezpečenia dostatočnej úrovne hygieny a bezpečnosti potravín v celom potravinovom reťazci, počnúc výrobou, cez manipuláciu, až po umiestnenie potravín a pokrmov na trh. Cieľom bolo minimalizovať riziká spojené s kontamináciou potravín prehĺbením odborných znalostí pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažné činnosti a tým prispieť k lepšej ochrane verejného zdravia. Schopnosť zamestnancov dodržiavať prísne hygienické štandardy v rámci celého procesu výroby, manipulácie a distribúcie totiž priamo ovplyvňuje kvalitu potravín. Ignorovanie správnej hygienickej praxe môže zapríčiniť kontamináciu surovín, resp. hotových pokrmov a zvýšiť riziko šírenia rôznych infekčných ochorení, čo môže mať devastujúci ekonomický dopad na potravinárske podniky i štátne inštitúcie.

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?

V dôsledku zavedenia regulácie a systematického vzdelávania majú pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažné činnosti relevantné odborné znalosti o správnych hygienických postupoch, prevencii kontaminácie a riadení rizík, čo eliminuje počet hygienických a bezpečnostných incidentov. Osoby pracujúce v potravinárskom sektore vedia totiž vďaka týmto znalostiam potenciálne riziká spojené s manipuláciou potravín efektívne identifikovať a odstrániť.

Napriek pozitívnym výsledkom predmetnej regulácie sa v praxi stále vyskytujú prípady nedodržiavania hygienických a bezpečnostných štandardov. Niektorí pracovníci nedostatočne aplikujú získané vedomosti, čo poukazuje na potrebu neustáleho vzdelávania.

Predmetná regulácia bola do legislatívneho procesu predložená pred 1. aprílom 2015, a preto neobsahuje ex ante doložku vybraných vplyvov ani analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie. Napriek tomu však regulácia účinne plní svoj primárny účel, ktorým je zabezpečenie požadovanej úrovne bezpečnosti a eliminácia rizík spojených s možným ohrozením zdravia.

Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?

Nie, nevyskytli sa žiadne nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie.

Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?

Áno, túto reguláciu považujeme aj naďalej za opodstatnenú.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora:

Súhlasíme s názorom účastníkov konzultácií, podľa ktorých je potrebné súčasnú právnu úpravu regulácie č. 36 (32) zavedenú v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. prehodnotiť a zjednodušiť. Paragrafové znenie regulácie č. 36 (32) je potrebné zrevidovať a aktualizovať. Odbornú spôsobilosť na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii alebo umiestnení na trh potravín, pokrmov alebo nápojov by preukazovala iba fyzická osoba – podnikateľ, ktorý pracuje samostatne, alebo vedúci zamestnanec zodpovedný za odborné vykonávanie týchto činností v potravinárskom podniku. Podmienkou pre získanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti by mala byť úspešne vykonaná skúška pred odbornou komisiou. Z uvedeného vyplýva, že za zaškolenie kuriérov by bol zodpovedný vedúci pracovník kuriérskej spoločnosti. Toto alternatívne riešenie podľa nás zabezpečí dodržanie nevyhnutných hygienických štandardov a zároveň prispeje k zníženiu administratívnej záťaže.

Výsledok ex post hodnotenia - návrh:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

Úrad verejného zdravotníctva SR ako vecný gestor zákona č. 355/2007 Z. z. pristúpil v roku 2023 k úprave regulácie zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. V rámci novely zákona sme navrhovali aj úpravu ustanovení týkajúcich sa získania osvedčenia o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti pri výrobe, manipulácii alebo umiestnení na trh potravín, pokrmov alebo nápojov.

V súlade s navrhovanou úpravou mala odbornú spôsobilosť na vyššie spomenuté činnosti preukazovať fyzická osoba – podnikateľ, ktorý vykonáva prácu samostatne alebo vedúci zamestnanec, ktorý je v prevádzkarni potravinárskeho podniku zodpovedný za odborné vykonávanie týchto činností. Podmienkou na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti mala byť úspešne vykonaná skúška pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti. Z uvedeného vyplýva, že za zaškolenie kuriérov by bol po schválení novely zákona zodpovedný vedúci pracovník kuriérskej spoločnosti.

V rámci medzirezortného pripomienkového konania súhlasili s návrhom právnej úpravy všetky zainteresované strany, vrátane kuriérskych spoločností (<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/-/SK/dokumenty/LP-2022-214>). Vládny návrh zákona však nebol Národnou radou Slovenskej republiky <https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&ZakZborID=13&CisObdobia=8&CPT=1465> schválený. V priebehu aktuálneho kalendárneho roka plánujeme opätovne pristúpiť k novelizácii zákona č. 355/2007 Z. z. Súčasťou tejto novely bude znova aj úprava regulácie, ktorá je predmetom tohto ex post hodnotenia.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v *Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií* (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Gestor vyčíslil ex post náklady len ja jeden podnikateľský subjekt z dôvodu absencie údajov o počte dotknutých subjektov. *Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante)* (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Gestor v časti *Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante* popísal spôsob vyčíslenia nákladov na jeden podnikateľský subjekt a odôvodnil absenciu údajov o počte dotknutých subjektov. Gestor tiež uviedol zdroje početnosti vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočných nákladoch, ani v dotknutých subjektoch nevznikol. Gestor neidentifikoval vznik nepredpokladaných nákladov.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal verejnú ex post konzultáciu zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. V rámci cielených ex post konzultácií gestor oslovil 5 vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojili 2 podnikateľské subjekty (ďalej len „účastníci“). O ex post konzultácie bol prejavovaný záujem a z tohto dôvodu boli vykonané úspešne. Účastníci vzniesli pripomienky voči hodnotenej regulácii a voči jej výkonu a fungovaniu v praxi, ktoré gestor uviedol v príslušnom textovom poli. Okrem vznesených pripomienok účastníci v rámci ex post konzultácií poskytli alternatívne riešenia z ich pohľadu, ktoré spočívajú v návrhoch na zmenu hodnotenej regulácie ako aj v návrhoch na

zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia. Gestor následne poskytnuté alternatívne riešenia vyhodnotil.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor určil, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nie sú známe a existencia regulácie je stále opodstatnená. Alternatívne riešenie z pohľadu gestora, ktoré spočíva v zmene regulácie alebo v zmene aplikačnej praxe je uvedené v príslušnom textovom poli. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu upraviť.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP:

Regulácia č. 36 (32)

Povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

V otázke súčasného nastavenia regulácie – v zmysle informácií vyplývajúcich z dôvodovej správy k zákonu - Regionálne úrady verejného zdravotníctva zriaďujú komisie na preskúšanie odbornej spôsobilosti na výkon epidemiologicky závažných činností, t. j. činností, pri ktorých je vysoké riziko vzniku a šírenia prenosných ochorení. Regulácia ďalej upravuje spôsob preukazovania odbornej spôsobilosti, podmienky na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti, resp. podmienky na vykonávanie činností taxatívne ustanovených v § 15 a vydávanie osvedčení o odbornej spôsobilosti.

Predmetom ex post hodnotenia je zameranie sa na získanie osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti u kuriérov, ktorí jedlo len doručujú.

Takto prísne nastavené kritériá mali za cieľ zabezpečiť dostatočnú úroveň hygieny a bezpečnosti potravín v celom potravinovom reťazci, počnúc výrobou, cez manipuláciu, až po umiestnenie potravín a pokrmov na trh, a to s cieľom minimalizovať riziká spojené s kontamináciou potravín. Prehĺbením odborných znalostí pracovníkov vykonávajúcich epidemiologicky závažné má dôjsť k lepšej ochrane verejného zdravia. Schopnosť zamestnancov (a teda aj kuriérov) dodržiavať prísne hygienické štandardy v rámci celého procesu výroby totiž priamo ovplyvňuje kvalitu potravín. Ignorovanie správnej hygienickej praxe môže zapríčiniť kontamináciu surovín, resp. hotových pokrmov a zvýšiť riziko šírenia rôznych infekčných ochorení, čo môže mať devastujúci ekonomický dopad na celý potravinársky sektor.

Účastníci ex post konzultácií zhodne uviedli, že súčasné nastavenie regulácie nie je pre nich vyhovujúce. Regulácia predstavuje pre podnikateľov viacero problémov a to z hľadiska dikcie zákona (resp. jeho nejednoznačné znenie) a aj z hľadiska praktického (finančná a administratívna záťaž).. Spomaľuje sa tiež registrovanie a zazmluvnenie nových kuriérov. Regulácia navyše spôsobuje náklady aj pre partnerských kuriérov vo forme straty času a finančných nákladov za vydanie potrebného preukazu u lekára.

Z konzultácii s podnikateľskými subjektami ďalej vyplynuli nasledovné skutočnosti:

- aktuálne nastavenie regulácie spôsobuje kuriérom problémy; okrem poplatku lekárovi strácajú množstvo času (príprava na skúšku, samotná skúška, návšteva lekára), ktorý už mohli využiť na prácu;

- platforma doposiaľ nezaznamenala prípad, že by jedlo bolo doručené v horšej kvalite vinou kuriéra, ak sa objavil nejaký prípad, doteraz bola zistená vždy chyba na strane reštaurácie;
- v tomto sektore neexistuje čierna práca, keďže údaje o pracovníkoch na platforme kontroluje (a reguluje činnosť celej platformy) samo Ministerstvo financií;
- jedlo je prenášané v špeciálnych termo taškách, ktoré prešli certifikáciou, pričom kuriér nie je súčasťou personálu, ktorý jedlo naberá do nádob, on ho už zabalené len preberá a doručí kam je potrebné;
- jedná sa o zbytočnú komplikáciu, ktorá nie je nijakým spôsobom prospešná a to aj preto, lebo tomu kto jedlo pripravuje ide vždy o maximálnu kvalitu a čo najlepšie recenzie od zákazníkov, a kuriérovi taktiež – keď sa nedostaví do 30 minút, zákazník môže kontaktovať technickú podporu a objednávka bude zrušená, čiže sám kuriér prichádza o peniaze, zároveň čo najrýchlejším dodaním šetrí čas a môže prijať viac objednávok a teda aj zarobiť viac peňazí;
- takto nastavená regulácia mala opodstatnenie v časoch pandémie COVID – 19, kedy dovoz jedla kuriérom predstavoval jedinou možnosť konzumácie jedla z reštaurácie, prísne nastavenie regulácie vzhľadom na epidémiu bolo relevantné;
- zákon pochádza z roku 2007, čo je 17 rokov späť v čase, kedy donášky jedla domov a všeobecne objednávanie jedla cez rôzne platformy de facto ani neexistovalo;
- záverom: adekvátnym riešením situácie by bolo zrušenie predmetnej povinnosti pre kuriérov, alternatívou by bolo uskutočňovať kurz/školenie a následný test online a v réžii samotného zamestnávateľa, obdobne ako aj v prípade školení BOZP, (čiže nie vo forme odborných skúšok spôsobilosti tak ako je tomu teraz).

Predmetné tvrdenia boli podporené dobrou praxou susedných krajín, a síce Českej republiky a Rumunska, ktoré takúto legislatívnu povinnosť týkajúcu sa kuriérov nemajú. Okrem iného, Česká republika v lete 2023 zrušila aj inštitút povinných potravinových/zdravotných kariet a to úplne (nie len pre kuriérov).

Zákonná výnimka určená explicitne pre kuriérov má opodstatnenie aj z hľadiska iných dôvodov, ako napríklad:

- **Odľahčenie všeobecných lekárov;** kde vydávanie preukazov pre kuriérov vytvára aj pre nich zbytočnú administratívnu záťaž a znižuje atraktivitu tohto povolania.
- **Zlepšenie podnikateľského prostredia;** jasnou úpravou výnimky v zákone sa podporí právna istota účastníkov trhu a odstránenie takejto byrokratickej povinnosti zlepši podnikateľské prostredie pre kuriérske firmy aj spolupracujúcich kuriérov, čo povedie k úspore času, nákladov a efektívnejšiemu využitiu zdrojov na ekonomickú aktivitu a generovanie pridanej hodnoty.
- **Dostatočná ochrana konečného spotrebiteľa:** Partnerskí kuriéri neprichádzajú do styku s prepravovaným jedlom, ktoré je vždy v ochrannom obale. Zásielka je zabalená reštauráciou/obchodom a takto zabalenú zásielku kuriér podá klientovi v papierovej taške. Kuriér sa tak nemá ako dostať do kontaktu s jedlom. Navyše prepravné boxy sú plne certifikované a spĺňajú všetky potrebné hygienické či izolačné kritériá. Aj z tohto dôvodu sa predmetný podnikateľský subjekt nestretol s prenosom choroby z kuriéra na klienta prostredníctvom doručovanej zásielky a preto výnimku z daného osvedčenia považujú za zmysluplnú.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sú zástupcovia podnikateľského prostredia presvedčení, že adekvátnym riešením situácie by bolo zrušenie predmetnej povinnosti pre kuriérov, ktoré bude mať iba pozitívny ekonomický dopad pre ďalší rozvoj trhu s doručovaním jedla a na reštaurácie a naopak nebude mať žiadny negatívny dopad na kvalitu doručovaných jedál, resp. negatívny dopad na zákazníkov.

Za predpokladu, že by k zrušeniu neprišlo, čiastkovým zlepšením by bolo podľa jedného z účastníkov ex post konzultácií uskutočňovať kurz/školenie a následný test online a v réžii samotného

zamestnávateľa kuriérov, obdobne ako aj v prípade školení BOZP, (čiže nie vo forme odborných skúšok spôsobilosti tak ako je tomu teraz).

Gestor k predmetnej regulácii uvádza, že primárnym dôvodom prijatia regulácie č. 36 (32) zavedenej v § 15 ods. 2 písm. c) a v § 16 ods. 8 zákona č. 355/2007 Z. z. bola potreba zabezpečenia dostatočnej úrovne hygieny a bezpečnosti potravín v celom potravinovom reťazci, počnúc výrobou, cez manipuláciu, až po umiestnenie potravín a pokrmov na trh. V dôsledku zavedenia regulácie a systematického vzdelávania majú pracovníci vykonávajúci epidemiologicky závažné činnosti relevantné odborné znalosti o správnych hygienických postupoch, prevencii kontaminácie a riadení rizík, čo eliminuje počet hygienických a bezpečnostných incidentov.

V otázke ďalšej existencie regulácie v jej súčasnej legislatívnej podobe je gestor otvorený zmene; a síce v roku 2023 inicioval jej úpravu - odbornú spôsobilosť na vyššie spomenuté činnosti preukazovať fyzická osoba – podnikateľ, ktorý vykonáva prácu samostatne alebo vedúci zamestnanec, ktorý je v prevádzkarni potravinárskeho podniku zodpovedný za odborné vykonávanie týchto činností. Podmienkou na vydanie osvedčenia o odbornej spôsobilosti mala byť úspešne vykonaná skúška pred komisiou na preskúšanie odbornej spôsobilosti. Z uvedeného vyplýva, že za zaškolenie kuriérov by bol po schválení novely zákona zodpovedný vedúci pracovník kuriérskej spoločnosti. Vládný návrh zákona však nebol Národnou radou Slovenskej republiky schválený.

V priebehu aktuálneho kalendárneho roka 2024 gestor plánuje opätovne pristúpiť k novelizácii zákona č. 355/2007 Z. z. Súčasťou tejto novely bude znova aj úprava regulácie, ktorá je predmetom tohto ex post hodnotenia.

Vyššie uvedené postoje gestora len potvrdzujú názorovú zhodu, ku ktorej došlo na osobných konzultáciách, kde boli prítomní zástupcovia podnikateľského prostredia, gestora aj Ministerstva hospodárstva SR. Oba podnikateľské subjekty zapojené do ex post konzultácií dospeli k názorovej zhode, pričom stanovisko gestora (aj Ministerstva hospodárstva SR) vecne kopíruje ich postoj.

Ministerstvo hospodárstva na základe poskytnutej argumentácie gestora aj účastníkov (či už ich písomné vyjadrenia alebo aj osobnej konzultácie) navrhuje reguláciu upraviť. Tento záver vyplynul z konsenzu – po diskusii, ktorej bol účastný zástupca gestora (MZ), Ministerstva hospodárstva aj podnikateľský subjekt a zároveň z doručeného písomného vyjadrenia ďalšieho podnikateľského subjektu. Oba podnikateľské subjekty ako účastníci ex post konzultácií predstavujú významných hráčov na slovenskom trhu v sektore doručovania stravy, preto názor oboch považujeme za viac než relevantný; pri tom všetkom nezabúdajúc na skutočnosť, že sám gestor právneho predpisu v minulosti predložil novelu zákona, ktorá by predstavovala naplnenie požiadaviek podnikateľov. Príspevky účastníkov ex post konzultácií (písomné či osobne prezentované vstupy) boli argumentačne na vysokej úrovni a pre Ministerstvo hospodárstva ako spracovateľa stanoviska predstavovali nadpriemerný podklad, čím výrazne uľahčili proces prípravy stanoviska a následné rozhodovanie o finálnom odporúčaní.

Za predpokladu schválenia novely v podobe na akej sa uzniesli všetky strany diskusie by táto zmena predstavovala zásadný krok k zlepšeniu podnikateľského prostredia (resp. daného podnikateľského sektora) na Slovensku.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia boli účastníkmi konzultácií uvedené a predstavujú návrh na zmenu aplikačnej praxe; a síce uskutočňovať kurz/školenie a následný test online a v rézii samotného zamestnávateľa kuriérov, obdobne ako aj v prípade školení BOZP (čiže nie vo forme odborných skúšok spôsobilosti tak ako je tomu teraz).

Napriek uvedeniu alternatívneho riešenia sa účastníci konzultácií prikláňajú k úplnému zrušeniu predmetnej povinnosti, resp. k úprave regulácie tak ako je definované vyššie. Alternatívne riešenie uvádzajú len ako spôsob čiastkového zlepšenia aktuálnej legislatívnej úpravy.

Ministerstvo hospodárstva alternatívne riešenie v plnej miere akceptuje.
Odporučenie:
☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:
Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu upraviť, a to tak, aby povinnosť získať osvedčenie o odbornej spôsobilosti na epidemiologicky závažné činnosti neplatila pre kuriérov, ktorí jedlo len doručujú. Tento záver vyplynul jednak z písomne doručeného dotazníka a zároveň aj priamo z osobných ex post konzultácií, kde boli účastní zástupcovia podnikateľského prostredia, vecný gestor a aj Ministerstvo hospodárstva. Takto formulované paragrafové znenie v prípade potenciálnej novely je výsledkom konsenzu všetkých vyššie uvedených troch strán účastných na ex post konzultáciách. V prípade vytvorenia pracovnej skupiny k zamýšľanej novelizácii zákona Ministerstvo hospodárstva a zároveň zástupcovia podnikateľského prostredia majú záujem zúčastniť sa takéhoto stretnutia.
Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:
Z dôvodu absencie kvantifikácie ex ante a ex post nákladov nevznikol rozdiel medzi týmito nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky pri tejto regulácii z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.